

№ 5/1961.

LAGUTSKOTTETS betänkande № 5/1961 över landskapsstyrelsens framställning till Ålands landsting med förslag till landskapslag om härbärgerings- och förplägningsrörelser. (№ 9/1961)

Förenämnda framställning, varöver landstinget inbegärt lagutskottets utlåtande, har utskottet behandlat och får för landstinget värdsammast framhålla följande:

Såsom landskapsstyrelsen framhåller i sin allmänna motivering är landskapslagstiftningen i ämnet i hög grad föråldrad. Tiden är sålunda inne för en reformering, som aktualiseras genom den år för år ökade turisttrafiken och dess krav på serviceformer av olika slag. Vid sidan av tidigare kända typer av härbärgerings- och förplägningsrörelser inställer sig numera behov, som ur synpunkten av ömsesidig trivsen fordra reglering, såsom vandrarhem, motell, campingplatser, tältningsplatser m.m.

Som lämplig förebild för den nya landskapslagen har landskapsstyrelsen tagit rikets nya förordning om härbärgerings- och förplägningsrörelser av den 20 februari 1960 (№ 108/1960), med beaktande likväl av landskapets särförhållanden och allmänhetens speciella behov,

Vid ärendets behandling har utskottet hört lagberedningssekreteraren, vicehäradshövdingen Rolf Sundman och fått taga del av vissa synpunkter, som anlagts på beredningsarbetet och som ej direkt framgå ur motiveringen. Därvid har denne understrukt, att endast stadganden av principiell innebörd upptagits i lagförslaget, medan avsikten är att i landskapsförordning utfärda behövliga detaljföreskrifter..

Av detaljmotiveringen framgår även, att av 2, 3 och 4 kapitlen i rikets förordning endast de viktigaste stadgandena införts i förslaget och att 5 kapitlets stadganden helt utelämnats, medan endast en del av stadgandena i 9 kapitlet medtagits.

Om detta förfaringssätt kan råda olika meningar. Man frågar sig 1:o om alla de stadganden, som utelämnats, verkligen äro av den natur, att de kunna bringas i kraft genom landskapsförordning, d.v.s. rena verkställighets- eller tillämpningsstadganden; 2:o om landstinget är benäget att på landskapsstyrelsen delegera så stor del av den lagstiftningsrätt, varom nu är ifråga; 3:o om landstinget inom ramen för självstyrelselagen ens kan göra detta; samt 4:o om det vid lagtillämpningen är ändamålsenligt att till skilda författningar hänföra bestämmelser, som dock stå i intimt beroende av varandra.

Innan utskottet skall försöka besvara dessa frågor, skall utskottet

granska lagförslaget, sådant det framlagts.

§ 2. I definitionen av härbärgeringsrörelse synes skillnad böra göras mellan pensionat och resandehem, d.v.s. såväl pensionat som resandehem bör nämnas i definitionen. Även om dessa slag av rörelser i beskattningsavseende behandlas lika, är kundkretsens öra alltid lyhört för skillnaden mellan dem. Med pensionat förstår man alltid helpension, med resandehem åter i främsta rummet härbärge utan eller med endast partiell servering. I våra förhållanden debitera pensionaten sina gäster per dygn för helpension, oberoende av om gästerna begagna sig av förplägnadsförmånerna eller icke, medan resandehemmen debitera för härbärget och för förplägnad a la carte.

I mom. 2 bör därför införas såväl pensionat som resandehem samt definitionen i mom. 4 kompletteras och ändras. Småstugerörelsen synes lämpligast kunna hänföras under mom. 5.

12 §. Slutorden i punkt 3) synas omotiverade och kunna strykas.

19 §. Ordet "förordning" i mom. 4 (sista momentet) bör tydligen vara "lag".

§ 25. Inledningsorden "Rörelsens ägare eller föreståndare ...." böra lyda "Rörelsens ägare eller ansvariga föreståndare ...."

§ 29. Lagrummet föreslås omredigerat som följer: "På förplägningsrörelse i samband med härbärgeringsrörelse skall tillämpas, vad (uteslutning) i 27 och 28 §§ är stadgat. Utan hinder härav må dock mat och förfriskningar serveras i härbärgerings- och campingrörelse åt där boende gäster."

§ 42. Ordet "ovan" bör strykas.

§ 50. Orden "före lagens ikraftträdande" i 2 momentets andra rad kunde lämpligen utbytas mot "redan".

Från lagförslaget har bl.a. utelämnats stadganden, som motsvaras av följande bestämmelser i rikets förordning:

- a) 15 §, innehållande vad som skall uppgivas vid sökande av tillstånd, såsom rörelsens art, namn, hemort, ansvarig föreståndare m.m. samt bilagor, som skola åtfölja ansökningsen;
- b) 16 § mom. 3, innehållande bestämmelser om vad synenämnd skall fastslå samt (70 §) rätt för landskapsstyrelsen att fastställa synenämndens arvoden;
- c) 18 §, innehållande bestämmelser om näringstillståndets omfattning, tillåtna kundantal m.m.;
- d) 25 §, innehållande stadganden om vidden av ansvarig föreståndares ansvar och under vilka förutsättningar ansvarig föreståndare är fri

från ansvar;

- e) 27 §, innehållande stadganden om kompetenskrav för ansvarig föreståndare;
- f) 35 §, innehållande förbud mot förplägningsrörelse i rum, som samtidigt är bebott eller står i förbindelse med bostads- eller annan lägenhet, för undvikande av sanitära olägenheter;
- g) 37 §, innehållande förbud för person, som lider av smittsam sjukdom, att tjänstgöra i härbärgerings- och förplägningsrörelse samt förbud för person, som saknar medborgerligt förtroende, att betjäna allmänheten; samt
- h) 57 §, innehållande bl.a. påföljder för underlåtenhet att iakttaga vad vid förnyad syn föreskrivits;

Enligt utskottets uppfattning är flertalet av dessa stadganden av den natur, att landstinget själv bör utöva sin lagstiftningsrätt. Ett flertal av dem kunna icke heller inrymmas under begreppet närmare föreskrifter för lagens tillämpning och verkställighet och kunna sålunda icke delegeras. Stadganden av den art, som nu föreslås utelämnade, återfinnas i flera av landstinget tidigare antagna landskapslagar, såsom vägtrafiklagen, motorfordonslagen, näringslagen m.fl. för att nämna några exempel. Och till sist: om landstinget för reglering i administrativ väg skulle såväl vilja som kunna utelämna vissa av dessa stadganden, blir det för menige man otympligt att använda lagen i praktisk tillämpning, då stadgandena skola uppsökas i skilda författningar.

Det synes därför lämpligast, att landstinget förkastar lagen, sådan den framställts, men samtidigt hemställer att landskapsstyrelsen ville utarbeta ett nytt lagförslag, vari de nu påtalade bristerna beaktas. En annan utväg är, att utskottet skulle inarbeta de utelämnade stadgandena i lagen, men sedan numera vid landskapsstyrelsen inrättats en lagberedning, synes utskottet icke böra anlitas för en så pass omfattande lagberedning. Då lagen är avsedd att träda i kraft först den 1 januari 1962 och tillämpas först 1963, är beredningen ej heller så brådskande, att den borde utföras i utskottet.

På grund av ovansagda får utskottet därför vördsammast föreslå,

att landstinget ville förkasta lagförslaget,
men

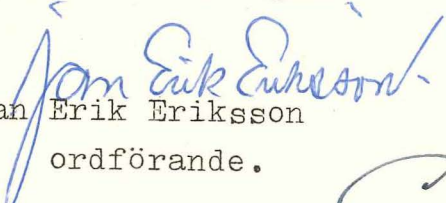
att landstinget därefter ville hemställa
hos landskapsstyrelsen, att denna till höstses-
sionen 1961 ville inkomma till landstinget med
ett nytt förslag till landskapslag om härbärge-

-4-

rings- och förplägningsrörelser, vari mera detaljerade bestämmelser om utövandet av dessa rörelser även ingå.

Mariehamn den 16 mars 1961.

På lagutskottets vägnar:

Jan Erik Eriksson
ordförande.

./. Axel Kuffschinoff
sekreterare.

Närvarande i utskottet: Jan Erik Eriksson, ordförande, Eliel Persson, Gustaf Jansson, Bertel Boman, Annemi Hansen (delvis) och Erik Sundberg (delvis) ersättare.